

Οικονομικά - Εταιρικά Νέα

Η "τάση" του Αυγούστου υποχρεώνει το ΥΠΟΙΚ να... στραφεί στο "μαξιλάρι" των 30 δις.

Οι τάσεις σε όλα τα επίπεδα της οικονομικής δραστηριότητας και κυρίως τουρισμού και εξαγωγών στο δίμηνο Ιουλίου - Αυγούστου επιβεβαιώνουν το "αδύναμο" σενάριο ανάκαμψης της οικονομικής δραστηριότητας μετά την "κάθετη" βουτιά του β' τριμήνου.

Τα στατιστικά στοιχεία του β' τριμήνου βρίσκονται ακόμα υπό επεξεργασία στην ΕΛΣΤΑΤ, αλλά οι προσωρινές εκτιμήσεις για τη βουτιά της οικονομικής δραστηριότητας στην περίοδο του lockdown, προδιαγράφουν την "εξαφάνιση" ενός ποσοστού του ΑΕΠ που ξεπερνά το 15%-16%. Και το οποίο έρχεται να αφαιρεθεί από το ΑΕΠ, μετά από την πτώση (σε τριμηνιαία βάση) κατά 1,6% στο α' τρίμηνο του έτους, προ της πανδημίας...

Τα τελικά μεγέθη για το β' τρίμηνο όπως και οι προσωρινές ανεπίσημες εκτιμήσεις για το γ' τρίμηνο θα είναι δημοσιοποιήσιμα από την ΕΛΣΤΑΤ την πρώτη εβδομάδα του Σεπτεμβρίου.

Τότε η πραγματική "εικόνα" της ζημιάς που έχει γίνει συνολικά στο α' εξάμηνο του 2020, θα καθορίσει σε μεγάλο βαθμό το σύνολο της "πτώσης" για το 2020 και την αναπροσαρμογή της οικονομικής διαχείρισης συνολικά.

Το γεγονός ότι το δίμηνο Ιουλίου - Αυγούστου δεν δημιουργεί θετικές προσδοκίες ανάκαμψης στο β' εξάμηνο, σύμφωνα με εκτιμήσεις υπηρεσιακών παραγόντων του οικονομικού επιτελείου, είναι πολύ πιθανό να υποχρεώσει το ΥΠΟΙΚ να υιοθετήσει εναλλακτικές "λύσεις" κάνοντας μεγαλύτερη χρήση του τμήματος του "μαξιλαριού" των 30-32 δις. ευρώ που βρίσκεται στην διάθεση του οικονομικού επιτελείου. Στην περίπτωση αυτή βέβαια, όπως αναφέρεται αρμοδίως, ενδέχεται να αλλάξει ο στόχος για το τέλος του 2020...

Προς το παρόν παραμένει σε ισχύ ο κατ' αρχήν σχεδιασμός του ΥΠΟΙΚ, που ήταν και παραμένει, μέχρι να επιβεβαιωθούν οριστικά τα αποτελέσματα του γ' τριμήνου, να κάνει μικρή χρήση του τμήματος του "μαξιλαριού", αναπληρώνοντας διαρκώς τα ποσά που χρησιμοποιεί με άλλες εισροές (κοινοτικοί πόροι, αναχρηματοδότηση μέσω δανεισμού, SURE κ.ά.) έτσι ώστε το 2020 να κλείσει με το "μαξιλάρι" τελικά ανέπαφο στα 30-31 δις. ευρώ.

Υπενθυμίζεται εδώ ότι από το "μαξιλάρι" αυτό τα περίπου 15 δις. ευρώ που αποτελούν το υπόλοιπο του τελευταίου δανείου από τον ESM σχηματίστηκε με απόφαση του Eurogroup τον Ιούνιο του 2018 προκειμένου να εγγυηθεί έναντι των δανειστών αλλά και των αγορών, την μεσοπρόθεσμη εξόφληση του δημόσιου χρέους.

Τα υπόλοιπα 15-17 δις. ευρώ έχουν συγκεντρωθεί με την ενεργό διαχείριση των διαθέσιμων του ευρύτερου δημόσιου τομέα, διπλασιάζοντας έτσι το εγγυητικό του χρέους αρχικό "μαξιλάρι" από τα 15 δις. ευρώ σε 30 δις., ενώ κάποια στιγμή στις αρχές του 2020 είχε φτάσει στα 37 δις. ευρώ.

Στο μεταξύ βέβαια, με το ξέσπασμα της πανδημίας, η ΕΚΤ ενεργοποίησε το έκτακτο QE (PEPP) με το οποίο παρεμβαίνει στις αγορές αγοράζοντας κρατικά ομόλογα της Ευρωζώνης μαζί και ελληνικά για πρώτη φορά.

Με αυτή την έννοια η "εγγύηση" που αποτελούσε το "μαξιλάρι" έχει ξεπεραστεί όσον αφορά τις αγορές από την ευρύτερη παρέμβαση του PEPP.

Χαρακτηριστικό άλλωστε είναι ότι στο πλαίσιο του PEPP οι αγορές ελληνικών ομολόγων έχουν σε κάποια διαστήματα στο β' τρίμηνο ξεπεράσει την "κλειδα" της χώρας και έχουν οδηγήσει έτσι σε πολύ χαμηλά επίπεδα τις αποδόσεις και τα spreads των ελληνικών ομολόγων (όπως άλλωστε και των ιταλικών, ισπανικών, πορτογαλικών).

Αυτή η παρέμβαση της ΕΚΤ ήταν και παραμένει συνάρτηση της πρωτοφανούς ύφεσης της οικονομίας σε ορισμένες χώρες το β' τρίμηνο (Ιταλία -17,3%, Ισπανία -22,1% κ.ά.), επιτρέποντας έτσι την αναχρηματοδότηση του χρέους τους με εξαιρετικά χαμηλά επιτόκια.

Κάτι που θα ήταν αδύνατο να συμβεί χωρίς την παρέμβαση αυτή...

Στο ΥΠΟΙΚ ο στόχος της διατήρησης του "μαξιλαριού" στα 30 δις. ευρώ στο τέλος του 2020, συνδέεται με δύο ουσιαστικές επιδιώξεις/προϋποθέσεις.

Αφενός με την προϋπόθεση ότι η ύφεση συνολικά το 2020 δεν θα ξεπεράσει το 9%-10% του ΑΕΠ και αφετέρου με τη στόχευση της χρήσης του μισού μαξιλαριού (15 δις. ευρώ) το α' εξάμηνο του 2021 αν η ύφεση συνεχισθεί. Αυτό βέβαια συναρτάται και με το αν έχει διασφαλισθεί ή όχι η προσβαση σε "αντι-covid" δανεισμό από τον ESM, μαζί με άλλες χώρες του ευρωπαϊκού νότου μέχρι την ενεργοποίηση του Ταμείου Ανάκαμψης στο β' εξάμηνο του 2021. Σε κάθε περίπτωση ο συνδυασμός των παρεμβάσεων της ΕΚΤ μέσω του PEPP με το "μαξιλάρι" των 30 δις. ευρώ (από τα οποία μόνο τα 15 μπορούν να χρησιμοποιηθούν με κυβερνητική απόφαση), επιτρέπουν στο ΥΠΟΙΚ και τον ΟΔΔΗΧ να "ξοδεύει" από τον κουμπαρά αυτόν και να τα "σμπληρώνει" στη συνέχεια με την ενεργό διαχείριση του δανειακών διαθεσίμων.

Πηγή: capital.gr

Η έμμεση προειδοποίηση από το Βερολίνο και η ετοιμότητα της Αθήνας

Η είδηση από το Βερολίνο, αν και έγινε σε χαμηλούς τόνους, έχει... ταράξει τα οικονομικά επιτελεία στις χώρες τις Ευρωζώνης και ιδιαίτερα στον "χτυπημένο" ευρωπαϊκό νότο, μαζί και στην Ελλάδα.

Ο υπ. Οικονομικών και υποψήφιος για την γερμανική καγκελαρία -στην μετά Μέρκελ εποχή- κ. Σόλτς, ανακοίνωσε ότι η γερμανική κυβέρνηση θα διατηρήσει και θα επεκτείνει "για ολόκληρο το 2021" τα μέτρα στήριξης της απασχόλησης. Και αυτό γιατί οι εκτιμήσεις που γίνονται στο οικονομικό επιτελείο της καγκελαρίας συγκλίνουν στην πρόβλεψη ότι το επόμενο "κύμα" της πανδημίας θα υποχρεώσει τις οικονομικές ζώνες της χώρας σε νέα τοπικά lockdown, με άμεσες συνέπειες για την συνέχεια της οικονομικής δραστηριότητας.

Οι αναφορές για το επόμενο "κύμα" έχουν να κάνουν με το γεγονός ότι οι τρέχουσες αναζωπυρώσεις των κρουσμάτων αποδίδονται κατά βάση στις επιπλοκές του πρώτου κύματος της άνοιξης και όχι σε δεύτερο κύμα.

Το χρηματοδοτικό "πακέτο" που θα απαιτηθεί για την στήριξη της απασχόλησης στην Γερμανία υπολογίζεται ότι θα φθάσει, αν δεν ξεπεράσει, τα 10 δισ. ευρώ.

Τα "προβλήματα" για το 2021 δεν συνδέονται μόνο με τις εγχώριες δυσκολίες και τις προσωρινές διακοπές της οικονομικής δραστηριότητας, αλλά και με την προβληματική διασυννοριακή -εντός και εκτός Ε.Ε.- τροφοδοσία εμπορίου για την γερμανική βιομηχανία...

Το ζήτημα αυτό έχει ήδη απασχολήσει τις αρμόδιες Γενικές Διευθύνσεις στην Κομισιόν, την ΕΚΤ, αλλά και τον ΕSM, καθώς η στήριξη και ενίσχυση της απασχόλησης - ήτοι της αντιμετώπισης της ανεργίας - αναδύεται σαν κεντρικό ζήτημα της Ε.Ε. τουλάχιστον για την διετία 2020 - 2021.

Οι "ιδέες" που συζητούνται αφορούν στην συνδυασμένη παρέμβαση, τόσο σε επίπεδο επιχορηγήσεων με πιθανή ενδυνάμωση του SURE (πριν καν αυτό αρχίσει να λειτουργεί...), την ενίσχυση της δανειακής χρηματοδότησης μέσω του ΕSM και της - για όσο χρειασθεί - στήριξης της ρευστότητας από την ΕΚΤ.

Τεχνικές προετοιμασίες

Οι σχετικές συζητήσεις, παρά τις "διακοπές" του Αυγούστου, βρίσκονται σε εξέλιξη σε "τεχνικό επίπεδο" και θα προχωρήσουν ταχύτερα μέσα στον Σεπτέμβριο, ιδιαίτερα με τις χώρες, ειδικά εκείνες του ευρωπαϊκού Νότου, που αδυνατούν να καλύψουν τις σχετικές ανάγκες στήριξης της απασχόλησης με εγχώριους πόρους.

Στην κορυφή αυτής της λίστας προς το παρόν βρίσκονται η Ιταλία και η Ισπανία με την Πορτογαλία να ακολουθεί και την Ελλάδα να... αναμένει την σειρά της, δεδομένου ότι το οικονομικό επιτελείο στην Αθήνα επιμένει στην τακτική της διατήρησης αποστάσεων από τον πυρήνα του προβλήματος στον ευρωπαϊκό νότο.

Το πλεονέκτημα του οικονομικού επιτελείου στην Αθήνα ήταν και παραμένει ο συνδυασμός των πολύ χαμηλών απαιτήσεων για την αναχρηματοδότηση του χρέους την διετία 2020 - 21 και η διαθεσιμότητα των πόρων του "μαξιλαριού" των 30-32 δισ. ευρώ.

Το πρόβλημα όμως που παραμένει ιδιαίτερα έντονο είναι η πρόβλεψη της διάρκειας των προγραμμάτων στήριξης της απασχόλησης, η οποία μετά την σχετική ανακοίνωση Σόλτς για τη γερμανική οικονομία αποκτά ιδιαίτερη βαρύτητα.

Στο πλαίσιο αυτό η "τακτική" που προς το παρόν έχει υιοθετηθεί είναι αφενός ο αυστηρότερος δυνατός έλεγχος στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους όσον αφορά το σκέλος των δαπανών και αφετέρου η μεγαλύτερη δυνατή διεύρυνση της άντλησης ευρωπαϊκών πόρων τόσο στο κομμάτι των επιχορηγήσεων όσο και στο κομμάτι του "αντι - covid" δανεισμού.

Όσον αφορά το σκέλος των επιχορηγήσεων ο σχεδιασμός προβλέπει την εισροή 1,5 δισ. ευρώ μέχρι τον Νοέμβριο από το SURE με την προοπτική αύξησης του ποσού εφ' όσον το Ταμείο αυτό ενισχυθεί περαιτέρω στην συνέχεια.

Όσον αφορά το δεύτερο σκέλος, ήτοι την πρόσβαση στον χωρίς δεσμεύσεις και προϋποθέσεις δανεισμό από τον ΕSM, το οικονομικό επιτελείο προβλέπει αφενός στο διαθέσιμο ποσό των 4 περίπου δισ. ευρώ, αλλά πολύ περισσότερο στο γεγονός ότι η χρηματοδότηση από τον ΕSM "τεχνικά" θα μπορούσε να επιτρέψει την ένταξη της Ελλάδας και στο κανονικό QE της ΕΚΤ (το PSPP), πέραν της αγοράς ελληνικών ομολόγων μέσω του έκτακτου QE (το PEPP).

Τα τελευταία στοιχεία της ΕΚΤ δείχνουν ότι έχουν ξοδευτεί από το PEPP περί τα 468 δισ. ευρώ από τον Μάρτιο, από τα οποία τα 9,9 δισ. ευρώ έχουν "πάει" για αγορές ελληνικών ομολόγων (περί τα 5,2 δισ. ευρώ το δίμηνο Ιουνίου - Ιουλίου). Αντίστοιχα μέσω του PSPP η ΕΚΤ έχει ξοδέψει ήδη από το παρασμένο φθινόπωρο μέχρι σήμερα 3,680 τρις ευρώ...

Σε κάθε περίπτωση το οικονομικό επιτελείο, πριν από τις ανακοινώσεις του Πρωθυπουργού στην Θεσ/νίκη εκτιμάται ότι θα έχει μία αρκετά σαφή εικόνα για τα όρια στήριξης στα οποία θα μπορεί να προσβλέπει από Βρυξέλλες, Λουξεμβούργο και Φρανκφούρτη για το μείζον ζήτημα της απασχόλησης το 2021.

(Πηγή: capital.gr)

Η μεγάλη ζημία του επενδυτικού ταμείου της Νορβηγίας ...

Με τη χαρακτηριστική φράση τρικυμία σχολίασε χθες το Bloomberg τις οικονομικές επιπτώσεις του Covid-19 στο τεράστιο επενδυτικό ταμείο της Νορβηγίας. Όπως χαρακτηριστικά έγραψε το Bloomberg, το γιγάντιο κρατικό επενδυτικό fund της Νορβηγίας ανακοίνωσε ζημίες 21,3 δισ. δολ. το πρώτο εξάμηνο του 2020, επικαλούμενο τις «τεράστιες διακυμάνσεις» της αγοράς τη συγκεκριμένη περίοδο.

Η απόδοση των επενδύσεων του fund κυμάνθηκε στο -3,4% για τους πρώτους έξι μήνες του έτους, ποσοστό που αντιστοιχεί σε απώλειες 188 δισ. νορβηγικών κορώνων ή σε 21,3 δισ. δολ.

«Η χρονιά ξεκίνησε με αισιόδοξα μηνύματα, ωστόσο οι προοπτικές στις αγορές μετοχικών τίτλων πραγματοποίησαν στροφή όταν ο κορονοϊός άρχισε να διασπείρεται παγκόσμιο», ανέφερε ο αναπληρωτής CEO της Norges Bank Investment Management, Trond Grande, σε δήλωσή του.

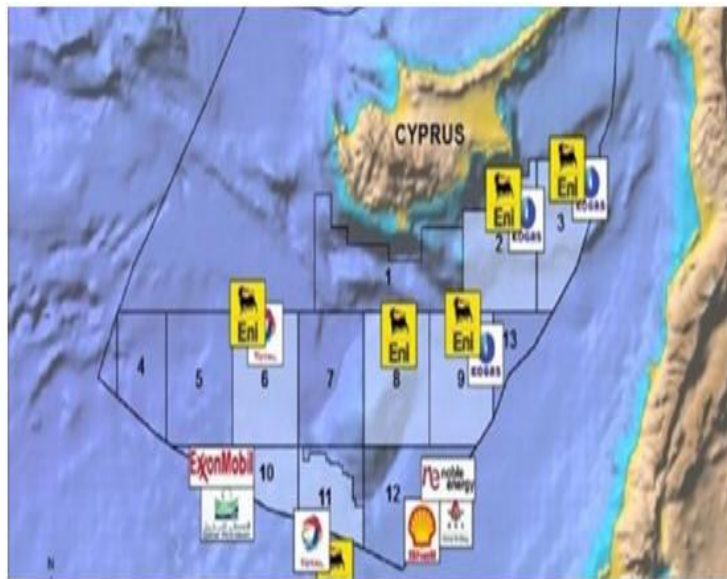
«Παρ' όλα αυτά, η κάθετη πτώση της χρηματιστηριακής αγοράς του πρώτου τριμήνου περιορίστηκε από την εκτεταμένη νομισματική και δημοσιονομική απάντηση».

Η συνολική κεφαλαιοποίηση του fund στο τέλος του α' εξάμηνου ήταν 10,4 δισ. νορβηγικές κορώνες, με το 69,6% των επενδύσεων να είναι σε μετοχές, το 27,6% σε τίτλους σταθερής απόδοσης και το 2,8% σε μη εισηγμένες δραστηριότητες real estate.

Η απόδοση των μετοχικών τίτλων κινήθηκε στο -6,8%, ενώ οι επενδύσεις στο real estate απέδωσαν -1,6% στο εξάμηνο, ενώ οι επενδύσεις σε τίτλους σταθερής απόδοσης αυξήθηκαν κατά 5,1%.

Να σημειωθεί ότι υπήρξε θύελλα αντιδράσεων για τον διορισμό του νέου επικεφαλής του μεγαλύτερου κρατικού fund του πλανήτη, το οποίο διαχειρίζεται κεφάλαια, μετοχές και άλλες επενδύσεις ύψους 1,1 τρισ. δολαρίων. Ο Νικολάι Τάνγκεν επελέγη από την Norges Bank για να μανατζάρει το ταμείο. Σύμφωνα με την αντιπολίτευση της χώρας, ο διορισμός του Τάνγκεν είναι παράνομος καθώς φέρεται να μην έδωσε πλήρη στοιχεία για την προσωπική του περιουσία, η οποία υπολογίζεται στα 800 εκατομμύρια δολάρια, κυρίως όμως για τις επενδύσεις του fund που έχει μετοχές στο Λονδίνο. Τόσο η Norges Bank όσο και η κυβέρνηση της Νορβηγίας επιμένουν ότι η διαδικασία πρόσληψης δεν παραβίασε τους νόμους.

Bloomberg: Η Τουρκία προκαλεί την ΕΕ με νέες γεωτρήσεις στις ακτές της Κύπρου

Η Τουρκία ξεκίνησε τη γεώτρηση σε νέες περιοχές στα νοτιοδυτικά παράλια της Κύπρου την Τρίτη, σε μια κίνηση που θα μπορούσε να αυξήσει περαιτέρω τις εντάσεις με την Ευρωπαϊκή Ένωση, την Ελλάδα και τη Γαλλία, γεγονός που αύξησε την παρουσία στρατιωτικών δυνάμεων στην περιοχή.

Η Άγκυρα συνέχισε τις έρευνες στα αμφισβητούμενα ύδατα της Ανατολικής Μεσογείου την περασμένη εβδομάδα μετά την κατάρρευση των διαπραγματεύσεων με την Ελλάδα- με τη μεσολάβηση της Γερμανίας- όταν η Αθήνα ανακοίνωσε συμφωνία θαλάσσιας οριοθέτησης με την Αίγυπτο στις 6 Αυγούστου ως αντίποινα για παρόμοια συμφωνία μεταξύ Τουρκίας και Λιβύης.

Η ανατολική Μεσόγειος έχει γίνει επίκεντρο για την παραγωγή ενέργειας, με την Κύπρο, το Ισραήλ και την Αίγυπτο να ανακοινώνουν τεράστια κοιτάσματα τα τελευταία χρόνια και την Τουρκία να πιέζει να εξασφαλίσει ένα μερίδιο των πόρων, ενώ την ίδια ώρα απηφά τις προειδοποιήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ότι οι μονομερείς ενέργειές της σε εδαφικές διαφορές με την Ελλάδα και την Κύπρο θα μπορούσαν να επιδεινώσουν περαιτέρω τις σχέσεις, γράφει χαρακτηριστικά το *Bloomberg*.

Μετά την αποστολή του Oruc Reis στα νότια του Καστελόριζο την περασμένη εβδομάδα, η Τουρκία άρχισε να εκμεταλλεύεται ένα δεύτερο πλοίο γεώτρησης- το Yanuz μήκους 230 μέτρων (755 πόδια)- την Τρίτη. Συνοδεύεται από τρία υπεράκτια πλοία εφοδιασμού υπό την προστασία του τουρκικού ναυτικού. «Συνιστάται σε όλα τα σκάφη να μην εισέλθουν σε αυτήν την περιοχή», ανέφερε το Σάββατο ένας ιστότοπος του τουρκικού ναυτικού καθώς καθόρισε τις περιοχές εξερεύνησης που θα είναι απαγορευμένες έως τις 15 Σεπτεμβρίου.

Η Τουρκία- η οποία είχε στείλει στρατεύματα και κατέλαβε το βόρειο τρίτο της Κύπρου μετά το πραξικόπημα του 1974 που αποσκοπούσε στην ένωση του νησιού με την Ελλάδα- δεν αναγνωρίζει την Κύπρο ως κυρίαρχη χώρα και αντιτίθεται στη εκμετάλλευση των κοιτασμάτων από την Κύπρο χωρίς προηγουμένως να υπάρξει συμφωνία για το διαμοιρασμό των τυχόν εσόδων με τους Τουρκοκύπριους.

Η διεθνώς αναγνωρισμένη κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας έχει χορηγήσει άδεια για πολλά υπεράκτια εξερευνητικά οικόπεδα, μερικά από τα οποία βρίσκονται σε αμφισβητούμενα ύδατα. Η Κύπρος έχει συνάψει συμφωνία με την Exxon Mobil, την Total SA και την Eni SpA για δικαιώματα εξερεύνησης πετρελαίου και φυσικού αερίου κοντά σε μια περιοχή όπου η Τουρκία θέλει να κάνει εξορύξεις.

Η Άγκυρα επίσης δεν αναγνωρίζει τον ισχυρισμό της Ελλάδας ότι τα χωρικά της ύδατα ξεκινούν αμέσως νότια του νησιού Καστελόριζο, το πιο μακρινό ελληνικό φυλάκιο στην επίμαχη περιοχή. Υποστηρίζει ότι η υφαλοκρηπίδα μιας χώρας πρέπει να μετρηθεί μόνο από την ηπειρωτική χώρα της.

Η διαμάχη στη Μεσόγειο είναι μία από τις πολλές καθώς ο Πρόεδρος Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν επιδιώκει να επαναβεβαιώσει την Τουρκία ως περιφερειακή δύναμη. Από τις συγκρούσεις στη Συρία και τη Λιβύη έως τις επιθέσεις στο Ιράκ, ο δεύτερος μεγαλύτερος στρατός του NATO παρενέβη με ένοπλους αεροσκάφη, πολεμικά αεροσκάφη και άρματα μάχης.

Ο Ερντογάν έχει δεσμευτεί να υπερασπιστεί τα δικαιώματα της Τουρκίας, αλλά και παρότρυνε τις μεσογειακές χώρες να έρθουν μαζί και να επιλύσουν τις διαφορές σε τηλεφωνική κλήση με τον Ιταλό πρωθυπουργό Τζουζέπε Κόντε τη Δευτέρα.

Ενδιαφέρουσα η νέα άνοδος της Τρίτης ... Στόχος από εδώ και πέρα η παραμονή υψηλότερα των 630 – 640 μονάδων, κάτι το οποίο μπορεί να οδηγήσει την αγορά στις 680 – 690 μονάδες ... Βέβαια για μια τέτοια κίνηση απαιτείται αύξηση των συναλλαγών....

